

Päiväys

15.04.2024

Diaarinumero

1474/03.04.04.04.19/2022

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

15.04.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **22.04.2024**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 15.04.2024 nro 453/2024, valitus ympäristölupa-asiassa, ympäristöluvan muuttaminen ja toiminnan aloittamislupa, Kokkola.

Luvan hakija

Encore Ympäristöpalvelut Oy (ent. Paperinkeräys Oy)

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **15.04.2024 – 22.05.2024**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **22.05.2024**.

Datum

15.04.2024

Diarienummer

1474/03.04.04.04.19/2022

OFFENTLIG KUNGÖRELSE

Vasa förvaltningsdomstols beslut i ett besvärssärende enligt miljöskyddslagen

Dagen då kungörelsen har publicerats på Vasa förvaltningsdomstols webbplats

15.04.2024

Dagen för delfående av beslutet

Enligt 62 a § 3 momentet i förvaltningslagen anses delfäendet ha skett den sjunde dagen efter publiceringstidpunkten.

Dagen för delfående av beslutet är **22.04.2024**.

Ärende

Vasa förvaltningsdomstols beslut 15.04.2024 nr 453/2024, besvär i ett miljötillståndsärende, ändring av miljötillstånd och tillstånd att inleda verksamhet, Karleby.

Den som ansöker om tillstånd

Encore Ympäristöpalvelut Oy (ent. Paperinkeräys Oy)

Hur kungörelsen och beslutet hålls offentligt tillgängliga

Denna kungörelse och beslutshandlingen hålls offentligt tillgängliga under tiden **15.04.2024 – 22.05.2024** på Vasa förvaltningsdomstols webbplats på adressen:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Anvisningar för överklagande och besvärstiden

Anvisningar för hur man överklagar finns i den del av beslutet som gäller överklagande samt i den besvärсанvisning som finns som bilaga till beslutet. Besvärstidens sista dag är **22.05.2024**.

15.04.2024

Dnro 1474/03.04.04.04.19/2022

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Valittaja Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry

Luvan hakija Encore Ympäristöpalvelut Oy (ent. Paperinkeräys Oy)

Päätös, josta valitetaan

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto 4.11.2022 nro 166/2022

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt ympäristöluvan Encore Ympäristöpalvelut Oy:n Kokkolan yksikön toiminnan olennaiselle muutokselle sekä toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta. Encore Ympäristöpalvelut Oy:n jätteenkäsittelylaitos sijaitsee Jänismaan teollisuusalueella kiinteistöllä 272-54-8-12, osoitteessa Ahertajantie 1, Kokkola.

Päätöksellään aluehallintovirasto on muuttanut Länsi-Suomen ympäristökeskuksen 22.11.2007 Paperikeräys Oy:lle antaman päätöksen dnro LSU-2006-Y-1135 (111) lupamääräyksiä 3, 4, 5 ja 13 sekä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston 25.3.2015 antaman päätöksen nro 48/2015/1 lupamääräyksiä 1, 1b, 2, 2a, 2c ja 14 sekä antanut uudet lupamääräykset 4a, 10a, 10b, 10c, 15a, 15b, 15c, 15d ja 18. Päätöksen mukaan muilta osin on noudatettava aiemmin annettuja voimassa olevia ympäristölupamääräyksiä.

Päätöksen mukaan laitoksella saa jatkossa vastaanottaa, varastoida ja käsitellä seuraavia jättejakeita: kotikeräyspaperi, kirjapainopaperi, pahvi, nestekartonki, energiakäyttöön kelpaavat jakeet, sekalaiset pakkaukset, metallijäte, muovijäte, lasijäte, puujäte, sähkö- ja elektroniikkaromu, vaaralliset jätteet, tekstiilijäte, rakennusjäte sekä auton renkaat. Tämän lisäksi päätöksellä on hyväksytty muutoksia vuosittain vastaanotettaviin sekä kerrallaan varastoituna oleviin jätemääriin. Aluehallintovirasto on hylännyt toiminnanharjoittajan hakemuksen siltä osin kuin tämä on koskenut auton renkaiden leikkaamista laitoksen piha-alueella.

Päätöksen lupamääräykset 15a–15d kuuluvat seuraavasti:

15a. Laitoksen toiminta tulee järjestää siten, että jätevesiä syntyy mahdollisimman vähän. Jätevedenpuhdistamolle menevään jätevesiviemäriin ei saa toimittaa jätevesiä, joista voi aiheutua haittaa viemäriverkoston rakenteelle, puhdistamon toiminnalle taikka puhdistamolietteen käsittelylle tai hyötykäytölle.

Mikäli laitoskiinteistöltä johdetaan jätevedenpuhdistamolle menevään jätevesiviemäriin teollisuusjätevesiä tai muita tavanomaisista poikkeavia jätevesiä, tulee toiminnanharjoittajan tehdä asiasta sopimus asianomaisen vesihuoltolaitoksen kanssa. Jäljennös sopimuksesta on toimitettava tiedoksi Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

15b. Laitoksen piha-alueet, joilla tapahtuu jätteiden vastaanottoa, kuormaamista, lajittelua, käsittelyä tai varastointia, tulee pinnoittaa vesitiiviisti ennen toiminnan aloittamista. Pinnoitteen kunto tulee tarkistaa vuosittain ja siinä olevat vauriot on korjattava välittömästi. Pinnoitteen kallistusten ja mahdollisten reunusten tulee olla suunniteltu ja rakennettu siten, ettei laitosalueelta pääse hulevesiä ympäristöön.

15c. Kaikki pinnoitetulta alueelta kerättävät hulevedet on johdettava hallitusti hulevedestä hiekan ja öljyn erottavan käsittelyjärjestelmän kautta avo-ojaan tai hulevesiverkostoon. Hulevesien käsittelyjärjestelmän tulee olla kapasiteetiltaan riittävä. Järjestelmästä eteenpäin johdettavan veden öljyhiilivetyypitoisuus saa olla enintään 5 mg/l. Hulevesien käsittelyjärjestelmä tulee pitää toimintakuntoisena ja huoltaa säännöllisesti. Järjestelmässä on oltava täyttymisestä ilmoittava hälytin. Järjestelmään kertyvä liete tulee poistaa vähintään kerran vuodessa ja toimittaa laitokselle, jonka ympäristölupa sallii lietteen vastaanoton. Järjestelmässä on oltava näytteenottokaivo ja järjestelmä on voitava tarvittaessa sulkea.

Hulevesien johtamisen tulee olla lupamääräyksen mukaista ennen kuin auton renkaiden ja rakennusjätettä ryhdytään vastaanottamaan ja varastoimaan laitoksella sekä viimeistään 31.8.2023. Hulevesien käsittelyjärjestelmän valmistumisesta tulee ilmoittaa Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Puhtaat kattovedet tulee johtaa hallitusti erikseen hulevesistä imeytykseen laitoskiinteistöllä tai avo-ojaan.

15d. Hulevesien käsittelyjärjestelmästä edelleen johdettavia vesiä tulee tarkkailla kaksi kertaa vuodessa kevään ja syksyn ylivirtaamakausina. Näytteistä tulee analysoida ainakin pH, kemiallinen hapenkulutus (COD), kokonaisfosfori, kokonaistyppeä, sähkönjohtavuus, öljyhiilivedyt ($C_{10} - C_{40}$), sinkki, kupari, lyijy, kromi, nikkeli sekä elohopea. Analysointitulokset tulee toimittaa viipymättä tiedoksi Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle niiden valmistuttua. Raporteissa on esitettävä käytetyt

menetelmät, menetelmien epävarmuudet, mittausten laadunvarmistus sekä arvio tulosten edustavuudesta.

Näytteenotto ja analysointi on tehtävä CEN-, ISO-, SFS- tai sitä vastaavan kansallisen tai kansainvälisesti yleisesti käytössä olevan standardin mukaisesti sekä suoritettava ulkopuolisen ja akkreditoitun asiantuntijan toimesta.

Tarkkailua voidaan tarvittaessa muuttaa Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutos ei heikennä tarkkailun luotettavuutta, kattavuutta tai lupamääräysten noudattamisen valvottavuutta.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry on vaatinut toiminnalle myönnetyn ympäristöluvan muuttamista siten, että jätteen käsittelykentän kaivojen purkuputki ohjataan riittävän kauas laitoksen itäpuolella sijaitsevasta Patamäen 1-luokan pohjavesialueesta (1027251) niin, ettei purkuvesiä voi suotautua pohjaveteen purkupisteessä tai edelleen ojassa virratessaan. Riittävän etäällä olevana purkupisteen paikkana valituksessa on pidetty Pohjoisväylän ja Koivuhaantien risteuksen aluetta.

Valituskirjelmässä on katsottava toissijaisesti vaaditun asian palauttamista päätöksen tehneelle viranomaiselle edellä mainitun kysymyksen uudelleen arviointia varten.

Valittaja on perustellut vaatimustaan ilmoittamalla, että tämä ei sinänsä vastusta luvan mukaista toimintaa alueella, kunhan se saadaan toteutettua pohjavesiä vaarantamatta. Lupapäätöksen mukaan toiminnanharjoittaja on veloitettu pinnoittamaan jätteenkäsittelytoimintaansa varten tarvittavat ulkoalueet nestetiiviillä asfaltilla ja varustamaan ne 1-luokan hiekan- ja öljynerotuskaivoilla. Näitä ratkaisuja voidaan pitää toimintaa ajatellen hyvinä ja riittävinä. Valituksen kohteena on edellä mainitun kentän purkuvesien johtaminen käsittelyn jälkeen. Purkuvesien johtaminen luontoon ei saa tapahtua siten, että niitä voi päätyä pohjavesialueelle. Vesissä saattaa olla haitta-ainepitoisuuksia ja häiriötilanteissa pitoisuudet voivat olla korkeampia kuin lupaehdot sallivat.

Toimintaa koskeva ympäristölupapäätös on tehty puutteellisin tiedoin kohteen vallitseviin pohjavesitietoihin nähden. Hakijalla ei mitä ilmeisimmin ole ollut tietoa Geologisen tutkimuskeskuksen (GTK) alueelta tekemästä Patamäen pohjavesialueen geologisen rakenteen selvityksestä 2007–2009, josta saatavia tietoja se olisi voinut liittää hakemuksensa yhteyteen. Vuonna 2009 valmistunut selvitys on tullut myös valittajan tietoon vasta lupapäätöksen tekemisen jälkeen muissa asiayhteyksissä.

Lupa-aineiston mukaan laitos sijaitsee luokitellun pohjavesialueen välittömässä (60 m) läheisyydessä. GTK:n edellä mainitun selvityksen mukaan laitos todellisuudessa sijaitsee Patamäen pohjavesialueen vedenjakajan päällä.

Tämän lisäksi on tärkeä huomioida, että selvityksen laatijan mukaan vedenjakaja voi liikkua 100–200 metriä. Näiden tietojen perusteella laitos voi ajoittain suurimmalta osin olla vedenjakajan Patamäen pohjaveden puoleisella alueella.

Kokkolan kaupungin päävedenottamoon on matkaa Encoren toimintapaikasta vain noin 1300 metriä. Pohjavesien virtaussuunta on Encoren tontilta suoraan itä-koilliseen, Patamäen pohjavesialueen ytimeen, josta vedenotto vesilaitokselle tapahtuu. Vesilain mukaan toiminta, joka vaarantaa pohjavesiä, on tiukasti kielletty.

Valittajan mukaan asiassa on oltu yhteydessä lupaviranomaiseen, koska ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaan luvan muuttaminen erityisen selvityksen perusteella olisi mahdollista. Kuitenkin lain mukaan viranomaisen voi täsmentää lupamääräystä. Pykälä ei ole ehdoton, eikä lupaviranomaisen osalta muutosta ole tapahtunut. Koska asiassa aika käy vähiin, valittajan ainoa keino on hakea lupaamääräystä ja esittää, että lupaviranomainen käyttää ympäristönsuojelulain 92 §:n mukaista menettelyä luvan selvittämiseksi, eli että oikeusaste palauttaa luvan tältä osin uudelleen käsiteltäväksi.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueelta on pyydetty lausunto valituksesta. *Hallinto-oikeus* on varannut seuraaville tahoille mahdollisuuden esittää vastine valituksen johdosta: Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat - vastuualue (jäljempänä ELY-keskus), Kokkolan kaupunki, Kokkolan kaupungin ympäristönsuojelu-, terveydensuojelu- ja kaavoitusviranomaiset, Kokkolan Vesi, Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren pelastuslaitos sekä Encore Ympäristöpalvelut Oy luvanhakijana.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualue on ilmoittanut, että sillä ei ole asiasta lausuttavaa.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on antamassaan vastineessa todennut, että aluehallintoviraston päätöksessä on käsitelty sekä huomioitu asianmukaisesti toiminnan sijainti suhteessa Patamäen pohjavesialueen läheisyyteen ja hulevesien ympäristöturvallinen johtaminen. Päätöksessä on tarvittavat määräykset olemassa olevien ja uusien toimintojen vesien keräämisen, käsittelyn, johtamisen ja tarkkailun valvontaan. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan alueen maanpinnan muodot sekä ojasto johtavat pohjavesialueelta pois päin. Alueella ei myöskään ole hulevesiviemärintiä, jota pitkin vedet voisivat ohjautua pohjavesialueen suuntaan.

Kokkolan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on vastineessaan katsonut, että ympäristölupapäätöstä ei ole tehty puutteellisin tiedoin kohteen vallitseviin pohjavesitietoihin nähden. Ympäristönsuojelulain mukaista lupapäätöstä ratkaistaessa tulee käyttää niitä pohjavesialuerajauksia, jotka ovat voimassa olevia, perustuvat vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä

annettuun lakiin ja jotka on määritetty alueen hydrogeologisten olosuhteiden perusteella. Voimassa olevien pohjavesikarttojen mukaan laitoksen toiminta ei sijoitu pohjavesialueelle. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on 11.2.2020 merkinnyt Kokkolan alueen tarkistetut luokitukset ja rajaukset ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Tätä on edeltänyt lausuntokierros. Kyseisessä kohdassa pohjavesialueen rajausta Patamäen pohjavesialueen osalta.

Edellä mainitun perusteella lupa-asian ratkaisussa ei ole tarvetta myöskään huomioida pohjavesialueen vedenjakajaa. Yleisesti ympäristölupahankkeissa luvitettavan laitoksen sijaintia ja toimintoja tarkastellaan suhteessa pohjavesialueeseen nähden, ei vedenjakaja-alueeseen nähden. Ympäristönsuojelulain mukaan pohjavesialueella tarkoitetaan seuraavaa: ”geologisin perustein rajattavissa oleva alue, jolla sijaitseva maaperän muodostuma tai kallioperän vyöhyke mahdollistaa merkittävän pohjaveden virtauksen tai vedenoton”.

Valituksessa esitetty vaatimus siitä, että hulevesikaivojen purkuputki ohjataan riittävän kauas pohjavesialueesta, on sinällään perusteltu, mutta paikan määrittäminen ei kuulu aluehallintoviraston ratkaisuvaltaan. Huleveden liitospaikka (tässä tapauksessa purkupiste ojaan, koska alueella ei ole rakennettua putkiverkosta hulevesille) määritetään tarvittaessa erikseen rakennuslupakäsittelyn yhteydessä. Rakennuslupavaiheessa hakijan tulee laatia suunnitelma hulevesien hallinnasta kiinteistöllä kaupungin hyväksyttäväksi.

Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on aluehallintovirastolle lupa-asian ratkaisua varten lausunut muun muassa seuraavasti: ”Pintavesien virtaussuunta kiinteistöltä on pois päin pohjavesialueesta. Alueen avo-ojaverkosto purkaa vedet lounaan suuntaan Nuolipuroon, joka laskee mereen Ykspihlajanlahteen Lahdenperän teollisuusalueen länsipuolella”.

Asiassa tulee myös huomioida maankäytön hallinta. ELY-keskus päättää valtion teillä, saako vesiä purkaa maantien sivuojaan ja kaupunki päättää tarvittaessa liitospaikan (tässä tapauksessa purkupiste, koska alueella ei ole putkiverkosta hulevesille), mikäli purkupaikkana on kaupungin omistama ja hallinnoima katualue ja oja.

Ympäristöluvan lupamääräyksiä 2, 2a, 2c ja 5 noudattamalla ei pohjaveden pilaantumisen vaaraa voida katsoa aiheutuvan. Edellä mainituissa lupamääräyksissä on määrätty jätejakeet ja toiminnot, joita laitoksen (kiinteistön) piha-alueella saa varastoida tai käsitellä. Ympäristöluvan lupamääräyksessä 15b, 15c ja 15d on määrätty laitoksen piha-alueiden pinnoittamisesta ja hulevesien johtamisesta ja käsittelystä sekä tarkkailusta riittävältä osin pohjaveden suojaamiseksi.

Rakennus- ja ympäristölautakunta on katsonut, että valitus tulee hylätä kokonaisuudessaan, eikä ympäristönsuojelulain 92 §:n mukaista luvan selventämismenettelyä ole tarvetta käynnistää. Tämän lisäksi

ympäristönsuojelulain 92 §:n mukaisen luvan selventämisen eli lausuman voi tehdä lupaviranomaisen ainoastaan toiminnanharjoittajan tai valvontaviranomaisen (Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus) pyynnöstä, mikäli se on merkitykseltään selventävä, eikä sillä muuteta luvan tosiasiallista sisältöä niin, että muutoksesta voisi aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa taikka muutosta kenenkään oikeuteen tai etuun.

Kokkolan kaupungin terveydensuojeluviranomainen, Kokkolan Vesi, Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren pelastuslaitos ja Encore Ympäristöpalvelut Oy ovat ilmoittaneet, ettei niillä ole tarvetta vastineen antamiseen.

Valittaja on antamassaan vastaselityksessä todennut muun muassa, että aluehallintoviraston saamat tai käyttämät tiedot eivät kata kaikkia ehdottomasti huomioon otettavia asioita. Päätösasiakirjassa ja vastineissa kerrotaan pintavesien kulkeutumissuunta, mutta niistä ei ilmene pohjavesien kulkeutumissuuntia. Oleellista on myös, että Kokkolan kaupungin päävedenottamo on vain noin 1300 metrin etäisyydellä ja sillä suunnalla, jonne päin GTK:n selvityksen mukaan pohjaveden virtaamat vedenjakajan vuoksi ovat. Nämä asiat olisi ensisijaisesti sisällytettävä asian käsittelyyn, jotta juomapohjavesi ei vaarantuisi laitoksen toiminnan vuoksi. Ei varsinkaan, kun se on turvattavissa niin vähäisillä toimenpiteillä, joita valituksessa on esitetty.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä. GTK:n tekemän selvityksen perusteella tämä ei toteudu Encoren ympäristöluvassa. Siitä huolimatta, että valituksessa on tuotu esiin näitä asioita, niin vastineiden antajat Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus ja Kokkolan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakuntaan eivät ole huomioineet vedenjakajaa ja sen aiheuttamia pohjaveden virtaussuuntia. Ihmisten terveyden kannalta pintaveden suuntaa vielä tärkeämpi on, mihin suuntaan pohjavedet kulkevat erityisesti, jos alueen pohjavesiä on mahdollista päätyä kaupunkilaisten juomavedeksi.

GTK:n selvityksen liitteen 4 kartan mukaan vedenjakajan länsipuolen pohjavedet virtaavat länteen päin. Tätä vielä tärkeämpi tieto on, että vedenjakajan itäpuolella pohjavesien virtaukset ovat itä-koilliseen päin eli sinne suunnalle, missä Kokkolan kaupungin juomaveden vedenottamo on. Vedenjakajan ollessa laitosalueen alla, laitosalueelta hulevesinä ojaan laskettavia vesiä imeytyy maahan ja kulkeutuu Patamäen juomavedenottamolle päin. Koska vedenjakaja myös liikkuu kuivuuden tai muiden tekijöiden vuoksi, niin pohjaveden virtaussuunta laitokselta Patamäen vedenottamoa kohden on vieläkin todennäköisempää.

Ilmastonmuutoksen aiheuttamat ääri-ilmiöt on myös otettava huomioon. Hulevesien johtaminen pois vedenjakaja-alueelta olisi helpointa toteuttaa asentamalla laitoksen kohdalle hulevesien keräyskaivo ja siitä hulevesiputki laitoksen tontin eteläreunalle Ahertajantien suuntaisesti ja päätymään sopivaan kohtaan Koivuhaantien varteen. Toinen vaihtoehto voisi olla viedä tontin pohjoisreunalla putki sopivaan kohtaan Koivuhaantien varteen. Varmaan on myös muita vaihtoehtoja. Tärkeintä on saada likaiset vedet johdettua

mahdollisimman kauaksi pohjavesialueesta ja sen vedenjakajasta ennen kuin vedet pääsevät imeytymään ja likaamaan pohjavettä.

Laitoksella käsiteltävistä materiaaleista liukenevat haitta-aineet voivat aiheuttaa terveyshaittaa, jos ne päätyvät juomaveteen. Tämän vuoksi asiassa tulisi soveltaa myös ympäristönsuojelulain mukaista varovaisuusperiaatetta ja huomioida myös ympäristön kannalta parhaan käytännön periaate.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus muuttaa lupamääräyksen 15c kuulumaan seuraavasti (*muutokset kursivilla*):

15c. Kaikki pinnoitetulta alueelta kerättävät hulevedet on johdettava hallitusti hulevedestä hiekan ja öljyn erottavan käsittelyjärjestelmän kautta avo-ojaan tai hulevesiverkostoon. *Hulevesiä avo-ojaan johdattaessa purkupaikka tulee valita siten, että vedessä olevat haitalliset aineet eivät pääse suotautumaan pohjaveteen ja kulkeutumaan tätä kautta edelleen Patamäen pohjavesialueelle.* Hulevesien käsittelyjärjestelmän tulee olla kapasiteetiltaan riittävä. Järjestelmästä eteenpäin johdettavan veden öljyhiilivetypitoisuus saa olla enintään 5 mg/l. Hulevesien käsittelyjärjestelmä tulee pitää toimintakuntoisena ja huoltaa säännöllisesti. Järjestelmässä on oltava täyttymisestä ilmoittava hälytin. Järjestelmään kertyvä liete tulee poistaa vähintään kerran vuodessa ja toimittaa laitokselle, jonka ympäristölupa sallii lietteen vastaanoton. Järjestelmässä on oltava näytteenottoaivo ja järjestelmä on voitava tarvittaessa sulkea.

Hulevesien johtamisen tulee olla lupamääräyksen mukaista ennen kuin auton renkaita ja rakennusjätettä ryhdytään vastaanottamaan ja varastoimaan laitoksella sekä viimeistään 31.8.2023. *Tieto hulevesien purkupaikasta ja hulevesien käsittelyjärjestelmän valmistumisesta tulee ilmoittaa Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.*

Puhtaat kattovedet tulee johtaa hallitusti erikseen hulevesistä imeytykseen laitoskiinteistöllä tai avo-ojaan.

Perustelut

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Pykälän 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan: 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski; 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle; 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta;

4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus; 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 17 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohtien mukaan ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua tai toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (*pohjaveden pilaamiskielto*).

Ympäristönsuojelulain 20 §:ssä säädetään varovaisuusperiaatteesta.

Ympäristönsuojelulain 29 §:ssä säädetään luvanvaraisen toiminnan olennaisesta muuttamisesta.

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupahakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista. Pykälän 5 momentin mukaan tarkempia säännöksiä hakemuksen sisällöstä ja sen sähköisestä tekemisestä sekä hakemukseen liitettävistä lupaharkinnan kannalta tarpeellisista selvityksistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Pykälän 3 momentin mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa on noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään. Pykälän 4 momentin mukaan toiminnan olennaista muuttamista koskeva lupahakemus on ratkaistava siten, että harkinta kattaa ne toiminnan osat, joihin olennainen muutos voi vaikuttaa ja ne ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit, joita muutos voi aiheuttaa.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa muun ohessa terveyshaittaa, ympäristönsuojelulain 17 §:ssä kiellettyä seurausta tai erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista. Saman momentin 2 kohdan mukaan luvassa on annettava myös tarpeelliset määräykset maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä. Pykälän

3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Määräyksiä annettaessa on huomioitava myös varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 10 a §:n 1 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus määrittää pohjaveden muodostumisalueen rajan (*muodostumisalue*) ja uloimman rajan alueelle, jolla on vaikutusta pohjavesimuodostuman veden laatuun tai muodostumiseen (*pohjavesialue*).

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 10 c §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on muutettava pohjavesialueen rajausta tai luokitusta, jos niihin olennaisesti vaikuttava tieto sitä edellyttää.

Pohjavesialueen määrittämisessä ja luokituksessa noudatettavasta menettelystä on säädetty vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 10 d §:ssä.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Hallinto-oikeus katsoo, että toiminnan sijainti Patamäen 1-luokan pohjavesialueen välittömässä läheisyydessä on sinänsä huomioitu aluehallintoviraston valituksenalaista päätöstä valmisteltaessa ja lupamääräyksiä annettaessa. Valittajan mukaan aluehallintovirasto ei kuitenkaan ole asiaa käsitellessään huomionnut kaikkea asian kannalta merkityksellistä selvitystä, minkä vuoksi päätöksessä annetut lupamääräykset ovat jääneet osin puutteellisiksi. Valittajan mukaan aluehallintoviraston olisi tullut antaa luvassa täsmällisempiä määräyksiä hulevesien poisjohtamisesta kiinteistöltä sen varmistamiseksi, että toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain 17 §:ssä kiellettyä pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Hallinto-oikeus katsoo, että aluehallintovirasto on voinut perustaa valituksenalaisen päätöksensä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vahvistamiin pohjavesialuerajauksiin, jotka on valmisteltu vesien ja merenhoidosta annetun lain 2 a luvun mukaisessa menettelyssä. Samalla hallinto-oikeus katsoo, että valituskirjelmässä viitattu GTK:n selvitys, joka ei valituskirjelmän mukaan ole ollut osapuolten tiedossa valituksenalaista päätöstä tehtäessä, on sellainen asiakirja, joka lähtökohtaisesti voidaan ottaa huomioon toiminnan sijaintipaikan paikallisia ympäristöolosuhteita tarkentavana selvityksenä.

Hallinto-oikeus toteaa, että asiakirjoista saatavan selvityksen mukaan toiminta ei sijoitu pohjaveden varsinaiselle muodostumisalueelle, mutta se sijaitsee pohjavesialueen rajauksen läheisyydessä. Alueen sijainnista ja pohjaveden pinnankorkeuksista johtuen alueella muodostuvien, mahdollisesti haitta-aineita sisältävien hulevesien johtamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Valituksenalaisesta päätöksestä käy ilmi, että lupa-asian käsittelyn yhteydessä Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ja Kokkolan Vesi ovat ilmoittaneet, että hulevesien johtaminen kaupungin viemäriverkostoon ei enää jatkossa ole sallittua, vaan että kaikki hulevedet puhtaita kattovesiä lukuun ottamatta tulee ohjata öljynerotuskaivojen kautta hulevesiverkostoon tai ympäristön avo-ojiin. Käytännössä vedet tullaan ohjaamaan avo-ojiin, koska alueella ei lausuntojen mukaan tällä hetkellä ole rakennettua hulevesiverkostoa.

Hallinto-oikeus kiinnittää huomiota siihen, että toiminnanharjoittajan lupaviranomaiselle toimittamiin hakemusasiakirjoihin ei ole sisällytynyt suunnitelmaa laitosalueen hulevesijärjestelyistä edellä mainitun kaltaisessa uudessa tilanteessa, eikä aluehallintovirasto ole pyytänyt yhtiötä täydentämään hakemusta. Koska hulevesien johtamisesta ei myöskään ole tarkemmin määrätty aluehallintoviraston päätöksessä, jää hulevesien purkupaikka suhteessa pohjavesialueeseen avoimeksi siitä huolimatta, että kaikki voimassa olevat lupamääräykset huomioiden hulevedet tulee johtaa pois laitosalueelta siten, ettei niistä aiheudu pinta- ja pohjavesien pilaantumisvaaraa.

Kokkolan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan aluehallintovirastolle antamasta lausunnosta käy ilmi, että pintavesien virtaussuunta laitoskiinteistöltä on poispäin Patamäen pohjavesialueesta ja että alueen avo-ojaverkosto purkaa hulevedet lounaan suuntaan Nuolipuroon.

Hallinto-oikeus katsoo, että Kokkolan Veden sekä Kokkolan rakennus- ja ympäristölautakunnan antamien lausuntojen perusteella aluehallintoviraston olisi ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdat huomioon ottaen tullut määrätä hulevesien johtamiseen liittyvistä järjestelyistä nyt tehtyä täsmällisemmin. Tarkempia määräyksiä olisi puoltanut toiminnan sijainti 1-luokan pohjavesialueen välittömässä läheisyydessä. Kun otetaan lisäksi huomioon valituskirjelmässä mainittu tarkentava selvitys alueen paikallisista pohjavesiolosuhteista sekä ympäristöoikeudellinen varovaisuusperiaate, katsoo hallinto-oikeus aiheelliseksi täsmentää aluehallintoviraston lupapäätöksen määräystä 15c ratkaisukohdasta ilmenevällä tavalla. Valvonnallisista syistä tieto purkupaikasta on määrätty toimitettavaksi valvontaviranomaisille.

Hallinto-oikeus katsoo, että kiinteistöllä syntyvät hulevedet eivät muodosta riskiä Patamäen pohjavesialueelle, kun ne johdetaan hallinto-oikeuden lupamääräykseen 15c tekemän muutoksen mukaisesti rakennus- ja ympäristölautakunnan lausunnossa mainittuun ojaverkostoon.

Kokkolan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan valituksen johdosta antamassa vastineessa on todettu, että hulevesien purkupaikan määrittäminen ei kuulu aluehallintoviraston toimivaltaan, vaan että purkupiste määritetään rakennusluvan käsittelemisen yhteydessä. Tältä osin hallinto-oikeus toteaa, että ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset muun ohessa päästöpaikan sijainnista. Ympäristöluvassa annettavin määräyksin luvan myöntävän viranomaisen on varmistuttava siitä, että luvanvaraisesta toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulaissa kiellettyä seurausta, eikä tätä

velvollisuutta voida keskeisiltä osin siirtää muiden sektorilakien mukaisiin menettelyihin.

Asian näin päättyessä lausuminen valittajan toissijaiseksi katsotusta vaatimuksesta raukeaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Kokkolan kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **22.5.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Hanna Nieminen-Finne ja Mikko Poskiparta sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Sauli Viitasaari.

Esittelijä Juha Perho

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta	Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry
Jäljennös maksutta	Encore Ympäristöpalvelut Oy
	Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren pelastuslaitos
	Kokkolan kaupunginhallitus
	Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
	Kokkolan kaupungin terveydensuojeluviranomainen
	Kokkolan kaupungin kaavoitusviranomainen
	Kokkolan Vesi
	Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
	Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue
	Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
  - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
  - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
  - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
  - vaatimusten perustelut
  - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>